

HMS-sjef Knut-Arne Johnsen, Veidekke

SIKKER BRUK AV ARBEIDSUTSTYR

BYGG REIS DEG 2011

Eksempler fra Modul 19 Sikker bruk av stillaser, stiger og arbeid i høyden

MODUL 19

Sikker bruk av stillaser, stiger og arbeid i høyden

Innhold

3

1. Hvorfor opplæring?
  - Uønskede hendelser
  - Lover og forskrifter
2. Typer og bruksområder
3. Merking og dokumentasjon
4. Uønskede hendelser og sikker jobb analyse
5. Sikkerhetsregler
  - Stillas
  - Stiger
  - Dekkekanter/taksikring og utsparinger
6. Vedlikehold
7. Miljøhensyn
8. Kunnskapstest

Uønskede hendelser

4

1. Hvorfor opplæring?

Sikkerhet i høyden

Lagt til: 07.03.2007 06:36

[✉ Tips en venn](#)

Stillaset er forskriftsmessig satt opp av montører med fagbrev i stillasmontering. Allikevel skjer fallulykker fra stillas på byggeplasser. Hvordan unngå ulykker og sikre bygningsarbeiderne?

Kristin Follerås (tekst og foto)

– Ingen som ikke er fagkyndig må gjøre endringer på stillaset, sier Brian Sjøen fra Stillasgruppen til Byggaktuelt. Det er når ukyndig personell begynner å forandre på stillasene eller fjerne veggforankringene underveis, at ulykker kan skje. Snarløsninger skal ikke forekomme, brukerne av stillas må tenke gjennom konsekvensene av det de gjør. Byggmestrene må ta kontakt med stillasmonterere hvis forandringer skal gjøres. Sjøen anbefaler at byggmestrene går en runde ved overlevering av stillas og sjekker at det er satt opp slik de trenger. Dette skjer dessverre allfor sjelden ifølge Sjøen, og resultatet kan bli at ukyndig personell begynner å forandre på stillaset for å tilpasse det i etterkant.

Ulykker skjer

Følgende dystre fakta kan man lese på Arbeidstilsynets nettsted:

"Forulykkede skulle ta seg fra klatrestillas og inn på et tak."

"Falt da han trakk på rekkverkets knelst."

"Falt 3,5m fra stillas under arbeid i høyden."

"Person falt gjennom treplating på øverste stillasnivå (ca 7m) og ned på steinheller på bakken."

Faller i døden

02.06.2003: Oslo (ANB):
I fjor døde 13 bygningsarbeidere på jobben. Mange faller i døden.

Hver fjerde yrkesskade i næringen skyldes fall.

Nå skal tallet på fallulykker ned.

31 omkom i arbeidsulykker i 2006

Tema: Arbeidsulykker   Utgave: 01/2007

31 personer omkom i ulykker i arbeidslivet i fjor, dette er det laveste antall som noensinne er registrert av Arbeidstilsynet. Men en næring er svært overrepresentert, ni av dødsulykkene skjedde innen bygg- og anleggsnæringen.

Bygg- og anleggsnæringen dominerer statistikken over omkomne i arbeidsulykker i 2006. (Illustrasjonsfoto: Aktiv)

Modul 19 Sikker bruk av stillaser, stiger og arbeid i høyden

Typer og bruksområder

Systemstillas

6

Eksempel på Haki Stillas

Eksempel på Layher Stillas

Trestillas

7

2. Typer og bruksområder

Modul 19 Sikker bruk av stillaser, stiger og arbeid i høyden

Rullestillas

8

Altrex

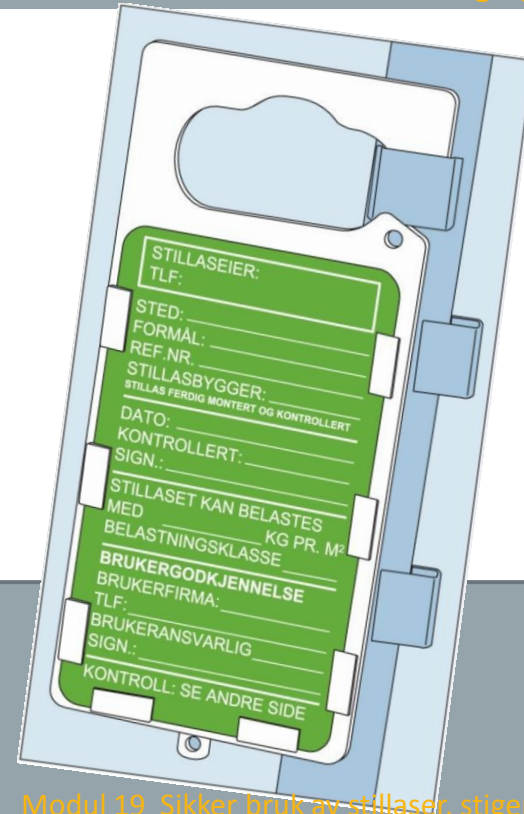
Merking og dokumentasjon

Skilting av stillas

10

3. Merking og dokumentasjon

- Dette skiltet i utfylt stand viser et godkjent stillas.
- For å sikre sporbarhet skal referansenummer på skiltet være det samme som i kontrollskjemaet.
- Brukeransvarlig skal være med personnavn og telefonnummer.

Skilting av stillas

11

3. Merking og dokumentasjon

Stillaset skal ha lett synlig skilt ved alle adkomster.

Stillas uten skilt **skal ikke brukes.**

Skilting av stillas

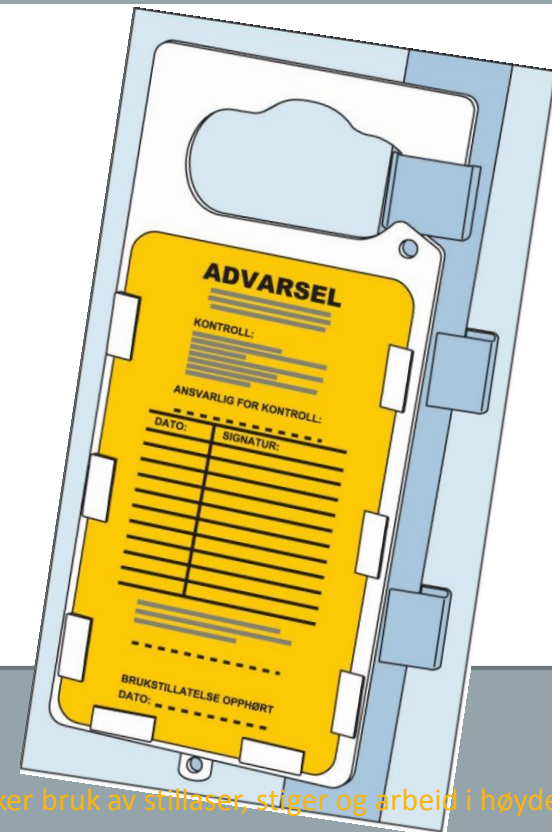
12

3. Merking og dokumentasjon

Kontroll skal foretas:

- Før stillaset tas i bruk.
- Med jevne mellomrom under bruk.
- Etter uvær.
- Når andre forhold kan ha virket inn på stabilitet og styrke.
- Når stillaset har vært ute av bruk en uke eller mer.

Kontrollen skal gjennomføres på faglig tilfredsstillende måte med angivelse av dato og signatur når kontrollen er utført. Feil og mangler skal rettes før stillaset tas i bruk.

Skilting av stillas

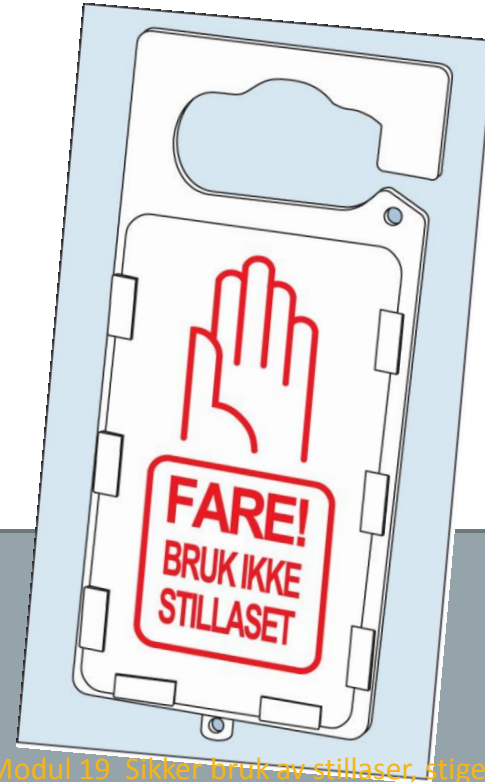
13

3. Merking og dokumentasjon

Fare - bruk ikke stillaset

Stillas som er under bygging eller demontering skal dersom det ikke er avspærret, være utstyrt med varselskilt om at stillaset eller deler av det ikke skal brukes.

Stillas uten skilt skal ikke brukes.

Hvordan unngå uønskede hendelser

Avstiving

15

5. Sikkerhetsregler

Modul 19 Sikker bruk av stillaser, stiger og arbeid i høyden

Stillasgulv

5. Sikkerhetsregler

Innvendige stiger m/ åpning i gulv – tillatt, men ikke ønskelig.

Stillasgulv

5. Sikkerhetsregler

Stillasgulv skal fastgjøres forsvarlig til stillaskonstruksjonen og være uten vippeender.

Skal være jevnt, sklisikkert og tilstrekkelig tett, slik at materialer, verktøy o.l. ikke kan falle gjennom gulvet.

Stillasgulv

Alle lemmer skal være forskriftsmessig merket.

Stillasgulv

5. Sikkerhetsregler

Ingen åpninger større enn foten.

Stillasgulv

5. Sikkerhetsregler

Avkappede lemmer.
Fare for fallende gjenstander.
Knelist ikke godkjent som håndlist.

Kameratfelle

Usikker overgang mellom arbeidsplattform og stillas.

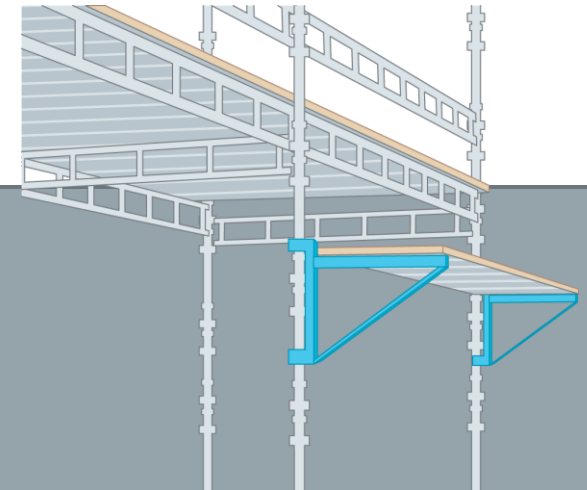
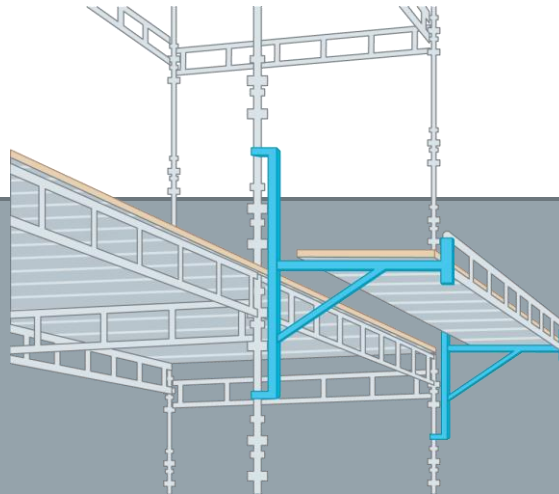
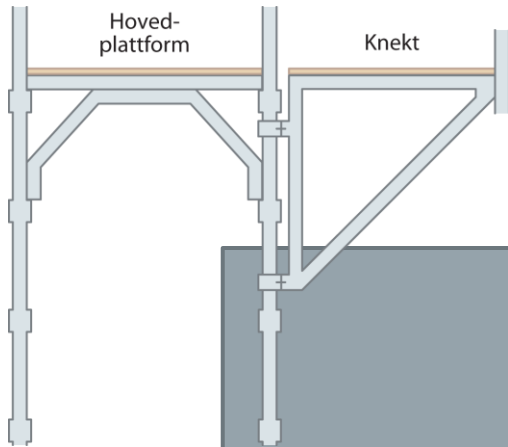

Utvidelse av stillasgulv

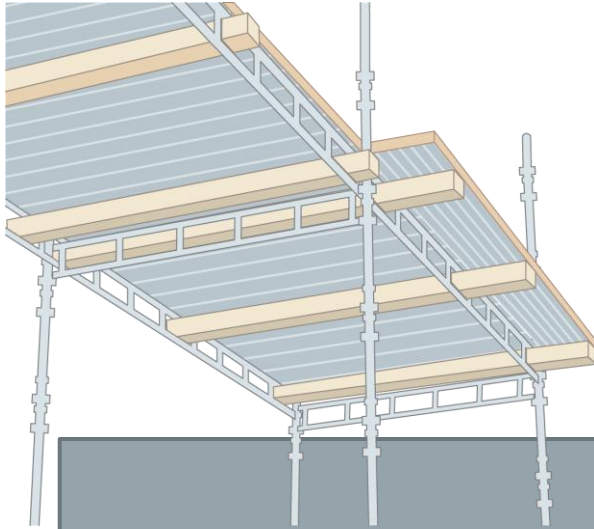
5. Sikkerhetsregler

Utkragede deler av plattformen skal tåle de samme lastene som hovedplattformen.

Utkragede plattformen kan ha lavere belastningsklasse enn hovedplattformen hvis de er montert i forskjellig høyde.

Utvidelse av stillasgulv

Et annet eksempel på løsning på utkraget stillasgulv.

Innvendig hjørneløsning, for bedre sikkerhet.